

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 15CoP/15/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6718203179
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 04. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jaroslav Gallo
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6718203179.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Jaroslava Galla a členov senátu JUDr. Jaroslava Mikulaja a JUDr. Klaudie Koskovej, vo veci starostlivosti o maloletého O. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo H., Ľ. R. XX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Zvolen, dieťa rodičov otca: B. L., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo H., C. XXX/XX a matky: X. T., nar. XX.XX.XXXX, bytom vo H., Ľ. R. XX, o návrhu matky na zákaz styku otca s maloletým, o odvolaní proti rozsudku Okresného súdu Zvolen sp. zn. 13P/9/2018-196 zo dňa 30.11.2020, takto

rozhodol:

I. Rozsudok okresného súdu vo výroku I. p o t v r d z u j e .

II. Rozsudok okresného súdu vo výroku II. p o t v r d z u j e s tým, že týmto sa mení rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5P/389/2010-96 zo dňa 20.04.2011 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Odvolaním napadnutým rozsudkom okresný súd ako súd prvej inštancie zamietol návrh otca na rozšírenie styku s maloletým O. L., a otcovi zakázal styk s dieťaťom. Zároveň rozhodol o trovách konania štátu tak, že štát nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že naposledy bolo rozhodnuté o právach a povinnostiach k maloletému dieťaťu rozsudkom Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5P/389/2010-96 zo dňa 20.04.2011, ktorý nadobudol právoplatnosť 03.05.2011, a ktorým bol maloletý O. zverený do osobnej starostlivosti matky, otcovi bola uložená povinnosť prispievať na jeho výživu výživným vo výške 66,- Eur mesačne od 01.03.2011, zároveň bolo rozhodnuté o zaplatení zameškaného výživného a o úprave styku otca s maloletým tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletým O. každú párnú sobotu v mesiaci v čase od 10.00 hod. do 12.00 hod. s tým, že v stanovenú hodinu si dieťa pred bytom matky prevezme a v stanovenú hodinu ho opäť pred bytom matky vráti. Matka mala povinnosť dieťa na stretnutie s otcom riadne a načas pripraviť. Otec maloletého sa svojim návrhom doručeným na okresný súd dňa 21.05.2018 domáhal rozšírenia styku s maloletým dieťaťom, a to tak, že otec by bol oprávnený stretávať sa s maloletým dieťaťom každý párný víkend nepretržite od soboty 9.00 hod. do nedele 18.30 hod. a ďalej v párnom roku od 22.12. od 9.00 hod. do 26.12. do 18.30 hod. a v nepárnom roku od 02.01. od 9.00 hod. do 03.01. do 18.30 hod. a nepárnom roku od 27.12. od 9.00 hod. do 03.01. do 18.30 hod. Otec tiež poukázal na to, že od 10.03.2018 zo synom nehovoril, ani ho nevidel, zo strany matky dochádzalo k porušovaniu dohodnutej úpravy styku a synovi bolo bránené v kontakte s otcom nielen fyzicky, ale aj telefonicky.

2. Okresný súd zamietol návrh otca na rozšírenie styku, pričom svoje rozhodnutie podoprel najmä závermi znaleckého posudku vykonaného v priebehu konania č. 1/2020 znalkyňou B.. B. Q., znalcom z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia detí, klinická psychológia dospelých. Zároveň okresný súd prihliadol aj na závery znaleckého posudku č. 40/2018, 32/2018 vypracovaného v

trestnom konaní ČVS: ORP-930/1-VYS-ZV-2017 znalkyňou B.. U. T., znalcom zo znaleckého odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a B.. A. R., znalecký odbor psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých, z ktorého vyplynulo závažné duševné ochorenie otca maloletého, konkrétne schizofréna psychotická porucha. S prihliadnutím aj na názor maloletého, ktorý pred Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen prezentoval svoj názor, že vzhľadom na stav otca s ním nechce byť a nechce sa s ním stretávať, návrh na rozšírenie styku otca s maloletým dieťaťom zamietol a zároveň otcovi zakázal styk s maloletým dieťaťom. Prihliadol zároveň na závery znaleckého posudku B.. B. Q., ktorá uviedla, že predpokladá, že neadekvátny výchovný prístup otca súvisí s jeho psychickým ochorením, ktoré by mohlo byť čiastočne ovplyvnené primeranou psychiatrickou, resp. psychoterapeutickou liečbou. Podmienkou obnovenia styku otca s maloletým synom by malo byť aspoň rok trvajúce psychiatrické sledovanie psychického stavu otca a zároveň by sa mal otec podrobiť dlhotrvajúcej psychoterapeutickej liečbe, kde z vykonaného dokazovania vyplynulo, že otec sa zaťal a takejto liečbe sa nepodrobuje. Znalkyňa v závere jednoznačne tiež uviedla, ako by sa malo postupovať v prípade obnovenia stretávania sa otca s maloletým synom, pričom však v danom prípade je potrebná predmetná spolupráca otca, ktorú momentálne tento odmieta. Súd tak zakázal styk otca s maloletým dieťaťom z dôvodu, že tento styk by bol pre maloleté dieťa zdrojom psychickej záťaže a stresu, pričom znalkyňa predpokladá, že takýto prístup by pri dlhodobom pôsobení mohol u maloletého výrazne zvýšiť riziko výskytu psychických porúch, najmä z okruhu afektívnych neurotických porúch, prípadne porúch vývinu alebo porúch správania. Záujem maloletého na zdravom vývine tak prevážil nad záujmom otca ohľadne úpravy styku a stretávania sa s dieťaťom. Súd tiež poukázal na to, že zákaz styku otca s maloletým je opatrením časovo obmedzeným, pričom rozhodnutie o zákaze styku musia súdy spolu s orgánmi sociálno-právnej ochrany detí využiť ako priestor na vytváranie podmienok na to, aby styk medzi rodičom a dieťaťom mohol byť obnovený. Podľa § 121 CMP má rodič právo kedykoľvek podať návrh na začatie nového konania o úprave styku so svojim dieťaťom, ak sa zmenia pomery. O trovách konania štátu rozhodol s poukazom na ust. § 57 CMP, kde trovy štátu vznikli titulom vyplatenia znaleckého znalcom, ktorý vypracovali znalecký posudok v konaní, kde náhradu trov štátu nepriznal vzhľadom na to, že znalecké dokazovanie bolo urobené v záujme maloletého dieťaťa.

3. Proti rozsudku okresného súdu podal odvolanie otec maloletého dieťaťa. V odvolaní uviedol, že súd mu svojim procesným postupom znemožnil uskutočniť patriace procesné práva v tej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces a to tým, že mu bolo upreté právo vyjadriť sa k dôkazom, okrem iného k obsahu správy kolízneho opatrovníka, predložiť dôkazy dôležité pre rozhodnutie vo veci, nepripustil ďalšie otázky k dôkazom, zamietol vyslovené a zdôvodnené návrhy, odňal slovo a ukončil dokazovanie, pričom znemožnil otcovi predložiť návrhy, ktoré by bez pochyby boli vyvstali po vykonaní konfrontácií. V rámci odvolacieho konania žiadal predvolať znalcov a umožniť mu požadovať od oboch znalcov predloženie výsledkov dokazovania. Za porušenie práv považoval aj to, že sa súd uspokojil s vyjadrením protistrany (matky maloletého) ohľadne jej priestupkového stíhania, návrh matky na zákaz styku si súd vynútil otázkou, či takýto návrh podáva. Otec maloletého dieťaťa namietol tiež zisťovanie stanoviska maloletého pracovníčkou Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Zvolen, pričom tvrdil, že pôsobila na názory maloletého a disponovala dostatkom informácií, napr. o zanedbávaní a násilí na maloletom zo strany matky. Zásadne ovplyvňovala názor maloletého na styk s otcom, a to podsúvaním informácie, že otec trpí závažným duševným ochorením. Ochorenie popísané v posudku v trestnej veci však nikdy nebolo nikým potvrdené a nepotvrdilo ho ani znalecké dokazovanie B. vo svojom posudku. Z uvedených dôvodov navrhol rozsudok okresného súdu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie.

4. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca uviedla, že nie je si vedomá žiadneho pochybenia súdu, otec mal dostatočný priestor, pričom však nebol schopný adekvátne reagovať, čoho dôkazom je aj nahrávka súdu a do súdnej siene musela byť privolaná aj policajná ochrana. Otec dieťaťa nie je schopný uznať, že matka je schopná vychovávať syna, sústavne ju z niečoho obviňuje napriek tomu, že boli niekoľkokrát na špeciálnych vyšetreniach a všetky obvinenia voči matke boli odborníkmi vždy vyvrátené, čo otec nikdy neakceptoval. Navrhla rozsudok okresného súdu preto potvrdiť.

5. Otec maloletého dieťaťa vo svojej reakcii na vyjadrenie matky uviedol, že z jej strany je opäť zjavná snaha ovplyvňovať súd podsúvaním konštrukcií a vykresľovaním seba ako obeť. Spochybnil hodnotenie matky ako „ochotnej a ústretovej“ sociálnou pracovníčkou, poukázal na IQ matky s tým, že je nevyhnutné preskúmať aj jej duševného stavu, otec maloletého dieťaťa osobitne sa venoval každému tvrdeniu matky v jej vyjadrení s tým, že tieto jej vyjadrenia vyvracal. O matke dieťaťa tvrdil, že má silne negatívne až paranoidné vnímanie, nastavenie a prejavy s prvkami ako bludy, a v tomto duchu ovplyvňovala rozhodnutie súdu, ako aj výchovu syna. Aj postup súdu, ktorý požadoval vyjadrenie

otca k vyjadreniu matky, považoval za priet'ah v konaní s tým, že takúto formu konfrontácie súd mohol vykonať aj na pojednávaní.

6. Krajský súd v Banskej Bystrici, ako odvolací súd, bez viazanosti rozsahom odvolania (§ 65 CMP - zák. č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok, ďalej len „CMP“), bez viazanosti odvolacími dôvodmi (§ 66 CMP), prejednal odvolanie otca bez nariadenia pojednávania (a contrario § 385 ods. 1 CSP - zák. č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „CSP“) a rozsudok okresného súdu v odvolaní napadnutej časti potvrdil ako vecne správny podľa § 387 ods. 1, 2 CSP.

7. V konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, je upravené v § 111 a nasl. CMP.

8. Podľa § 2 ods. 1 CMP na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

9. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

10. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 CSP).

11. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, preto sa obmedzuje len na skonštatovanie správnosti jeho dôvodov, s doplnením ďalších dôvodov na zdôraznenie jeho správnosti, najmä vo vzťahu k námietkam uvádzaným odvolateľom v odvolaní.

12. Otec maloletého dieťaťa (odvolateľ) odvolaním napadol rozsudok okresného súdu, ktorým bol zamietnutý jeho návrh na rozšírenie styku s maloletým dieťaťom a zároveň mu bol zakázaný styk s maloletým dieťaťom na základe návrhu matky. Odvolací súd pri preskúmaní rozhodnutia okresného súdu bez viazanosti rozsahom odvolania a odvolacími dôvodmi, zistil formálnu vadu rozsudku, kde vzhľadom na to, že nešlo o prvé rozhodnutie o právach a povinnostiach k maloletému dieťaťu v konaní vo veciach starostlivosti súdu o maloletých, pokiaľ sa skôr vydaný rozsudok mení v niektorej časti, ustanovenie § 121 CMP vyžaduje, aby výrok nového rozhodnutia obsahoval aj špecifikáciu výroku, ktorý je novým rozhodnutím dotknutý a prípadne rozsah, v akom sa pôvodné rozhodnutie mení. Keďže odvolaním napadnutým rozsudkom okresného súdu bolo rozhodované opätovne o styku otca s maloletým synom, pričom súd týmto novším rozhodnutím zakázal styk, formálne mal výrok súdu prvej inštancie obsahovať aj špecifikáciu výroku v rozsudku, ktorý je novým rozhodnutím dotknutý. Tento formálny nedostatok odstránil odvolací súd špecifikovaním, že novým výrokom o úprave styku sa mení rozsudok Okresného súdu Zvolen sp. zn. 5P/389/2010-93 zo dňa 20.04.2011 v časti úpravy styku otca s maloletým dieťaťom.

13. Čo sa týka samotného zamietnutia návrhu otca na rozšírenie styku a zákazu styku otca v maloletým dieťaťom, odvolací súd poukazuje na čl. 41 ods. 4 Ústavy SR, podľa ktorého práva rodičov možno obmedziť a maloleté deti od rodičov odlúčiť proti vôli rodičov len rozhodnutím súdu na základe zákona.

14. Podľa § 25 ods. 3 Zákona o rodine (zák. č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd obmedzí styk maloletého dieťaťa s rodičom alebo zakáže.

15. Európsky súd pre ľudské práva vo svojej judikatúre opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržiavalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom (teda s tým rodičom, ktorému nebolo zverené do osobnej starostlivosti, v tomto prípade s otcom) a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov, a že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča.

16. Zo všetkých pravidiel a povinností dbať na pravidelný kontakt rodiča s dieťaťom je však výnimkou prípad, keď záujem dieťaťa vyžaduje, aby bolo buď dočasné stretávanie sa jedným s rodičov obmedzené, alebo až úplne zakázané. Ide o výnimočné riešenie a vážny zásah do výkonu rodičovských práv a povinností, ktorý môže byť odôvodnený len okolnosťami na strane dieťaťa, ktoré musia byť natoľko závažné, že okrem záujmu dieťaťa vyvoláva potrebu obmedziť prirodzený kontakt. Jediným kritériom pre vyslovenie obmedzenia alebo zákazu styku je aktuálna nevyhnutnosť takého opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva.

17. Zákaz styku rodiča s maloletým dieťaťom je opatrením krajného charakteru, výrazne zasahujúcim do rodičovských práv, preto by k jeho nariadeniu mal súd pristúpiť len v jednoznačne odôvodnených prípadoch. Dôvodom na zákaz styku môže byť každopádne potencionálna ujma na fyzickom zdraví dieťaťa, ujma na psychickom zdraví dieťaťa a ujma aj v inej než v zdravotnej oblasti (morálna, osobnostná a pod.). Fyzický zdravie dieťaťa reprezentuje jeho telesná integrita. Preukázateľnosť ohrozenia psychického zdravia dieťaťa sa oproti fyzickému zdraviu sťažuje v dôsledku skutočnosti, že súd sa pri dostatočnom zistení skutkového stavu musí vysporiadať aj s rozlíšením, či uskutočňovanie styku rodiča s maloletým dieťaťom ohrozuje skutočne osobnosť dieťaťa.

18. Jediným kritériom pre vyslovenie zákazu styku rodiča s dieťaťom je aktuálna nevyhnutnosť takéhoto opatrenia a záujem dieťaťa, z ktorého táto nevyhnutnosť vyplýva. Rozhodnutie súdu o zákaze styku nemožno chápať ako konečné skončenie nepríjemného sporu. Intenzita zásahu do základného práva podľa čl. 32 ods. 4 Listiny základných práv a slobôd a čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd akú predstavuje práve zákaz styku rodiča s dieťaťom káže, aby súdy a štátne orgány nečakali pasívne až dieťa dosiahne formálne plnoletosť a predmet konania odpadne, prípadne až sa samovoľne, či inak zmenia pomery a jedna zo zúčastnených strán sa na súd znovu obráti s formálnym procesným návrhom na úpravu styku. Zákaz styku rodiča s dieťaťom autoritatívne vyslovený súdom je opatrením časovo obmedzeným, aj keď zákon jeho účinnosť výslovne stanovením nejakej lehoty neobmedzuje. Orgány sociálno-právnej ochrany a súdy, každý vo svojej pôsobnosti, preto musia aktívne skúmať, či dôvody tohto opatrenia trvajú, inými slovami, či za toto opatrenie postupom času a zmenou okolností nestalo neprimeraným. Súd obmedzí alebo zakáže styk maloletého dieťaťa s rodičom, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa. Zákon formuluje predpoklad obmedzenia alebo zákazu styku všeobecnou klauzulou „záujem dieťaťa“, pričom sem môžu patriť prípady, keď rodič ohrozuje okrem iného aj zdravotný a psychický vývin dieťaťa. Nakoľko v takomto prípade ide o posúdenie odbornej otázky, správne okresný súd vo veci nariadil znalecké dokazovanie a pri rozhodnutí vychádzal z jeho záverov.

19. Okresný súd správne vychádzal pri zákaze styku otca s maloletým dieťaťom zo záverov znaleckého posudku č. 1/2020 vypracovaného znalcom B.. B. Q. pričom tak, ako konštatoval aj okresný súd, trvalý zákaz styku otca s dieťaťom nie je v záujme maloletého dieťaťa, pretože u maloletého dieťaťa je prítomný určitý záujem o obnovenie kontaktu s otcom, tomuto však bráni objektívne riziko pokračujúceho neadekvátneho výchovného vplyvu otca na maloleté dieťa. Znalčka predpokladala, že neadekvátny prístup otca súvisí s jeho psychickým ochorením, a preto podmienkou obnovenia styku otca s maloletým synom by malo byť aspoň rok trvajúce psychiatrické sledovanie psychického stavu otca a zároveň by sa mal otec podrobiť dlhodobšej psychoterapeutickej liečbe. Odborná starostlivosť by mala prebiehať aspoň pol roka pred obnovením styku otca so synom, zároveň by však táto starostlivosť mala pokračovať aspoň pol roka po ňom. Obnovenie styku otca s maloletým dieťaťom by mohlo následne prebiehať v rozsahu 3-4 hodín každý druhý víkend. V prípade záujmu dieťaťa by potom mohlo dôjsť k ďalšiemu rozširovaniu rozsahu stretávania.

20. Okresný súd správne došiel k záveru, že vzhľadom na správanie sa otca k maloletému dieťaťu (odoberaním darovaných vecí dieťaťu za asistencie polície, vyhrážanie sa bitkou dieťaťu, aj keď doteraz nebolo preukázané, že by k fyzickému útoku došlo, neustáleho psychického nátlaku na dieťa, ponižovania matky pred dieťaťom a pod.) s podozrením, že u otca ide o správanie sa pod vplyvom jeho psychického stavu, nie je v najlepšom záujme maloletého dieťaťa, aby aktuálne sa realizoval styk otca a dieťaťa. Styk otca s dieťaťom, bolo znalčkou odporúčané, aby sa realizoval postupne, po podrobení sa otca dlhodobšej psychoterapeutickej liečbe tak, aby zo strany dieťaťa následne mohlo dôjsť k obnoveniu dôvery k otcovi a nie k jeho odmietaniu z dôvodu správania sa otca k dieťaťu. Pokiaľ dieťa odmieta styk s otcom z dôvodu, že správanie sa otca voči maloletému vyvoláva u neho pocity nedôvery, neistoty až strachu, nemôže prevážiť záujem otca ohľadne kontaktu s dieťaťom nad záujmom maloletého dieťaťa na jeho zdravom psychickom vývine. Rozhodnutie okresného súdu preto je potrebné považovať za vecne správne a z uvedených dôvodov bolo odvolacím súdom potvrdené.

21. Odvolací súd nezistil v procesnom postupe okresného súdu vady, ktoré by znemožnili otcovi dieťaťa, aby uskutočňoval patriace mu procesné práva v takej miere, že by došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Po preskúmaní spisu nebolo odvolacím súdom zistené, že by otcovi maloletého dieťaťa súd prvej inštancie odoprel právo predkladať dôkazy, vyjadrovať sa k nim, či neumožnil podávať návrhy, resp. prednášať svoje tvrdenia. Čo sa týka procesného postupu súdu, otec dieťaťa si musí byť vedomý toho, že súd je tou inštanciou, ktorá vedie pojednávanie, pričom musí konať efektívne, hospodárne a bez zbytočného a neprimeraného zaťažovania strán sporu a iných osôb. Účastníci konania sú povinní postupovať podľa pokynov súdu, pretože súd dohliada na riadny priebeh konania, určuje lehoty a ukladá potrebné opatrenia.

22. Pokiaľ otec maloletého dieťaťa navrhol, aby odvolací súd predvolal znalcov B.. C. a B.. Q., a umožnil tak požadovať od oboch predloženie výsledkov dokazovania, tento návrh otca nemohol byť akceptovaný. V konaní pred súdom prvej inštancie bol podaný riadne znalecký posudok, v ktorom boli riešené otázky, ktoré majú podstatný vplyv na priebeh konania a závery, ktorého môžu mať závažný vplyv na rozhodnutie súdu. Otec dieťaťa mal možnosť namietat správnosť záverov znaleckého posudku, avšak nie navrhovať, čo všetko znalci mali skúmať (najmä vo vzťahu k matke maloletého dieťaťa tak, ako by si to predstavoval otec). Okresný súd všetky predložené dôkazy riadne vykonal (z dôkazných prostriedkov najmä výsluch účastníkov konania, znalecké dokazovanie, oboznámenie sa s listinami a

odbornými vyjadreniami v rámci pripojených spisov), tieto dôkazy súd vyhodnotil podľa svojej úvahy, každý dôkaz jednotlivo a v ich vzájomnej súvislosti tak, ako to predpokladá ustanovenie § 191 ods. 1 CSP a ani odvolacím súdom nebolo zistené, že by nebol prihliadol na všetko, čo vyšlo počas konania najavo a čo by malo vplyv na rozhodnutie. To, že otec maloletého dieťaťa mal inú predstavu o priebehu konania a jeho výsledku, neznamená, že by zo strany súdu prvej inštancie došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Odvolací súd považoval rozhodnutie okresného súdu za vecne správne, súdne úvahy založené na vykonaných dôkazoch, rozhodnutie je spravodlivé a v čo najlepšom záujme maloletého dieťaťa, preto rozsudok okresného súdu potvrdil.

23. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP (ustanovenia o trovách konania pred súdom prvej inštancie sa použijú aj na odvolacie konanie), v nadväznosti na § 52 CMP (žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak) tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom v rámci odvolacieho konania žiadnemu z účastníkov ani trovy odvolacieho konania nevznikli.

24. Rozhodnutie bolo prijaté pomerom hlasov členov senátu 3:0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).
Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP)

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 CSP).

Dovolanie môže podať intervenient, ak spolu so stranou, na ktorej vystupoval, tvoril nerozlučné spoločenstvo podľa § 77 (§ 425 CSP).

Prokurátor môže podať dovolanie, ak sa konanie začalo jeho žalobou alebo ak do konania vstúpil (§ 426 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plyní znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Ak zákon na podanie nevyžaduje osobitné náležitosti, v podaní sa uvedie,

- a) ktorému súdu je určené,
- b) kto ho robí,
- c) ktorej veci sa týka,
- d) čo sa ním sleduje a
- e) podpis.

(§ 127 ods. 1 CSP)

Ak ide o podanie urobené v prebiehajúcom konaní, náležitosťou podania je aj uvedenie spisovej značky tohto konania (§ 127 ods. 2 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie ani na základe výzvy na plnenie (§ 379 ods. 1 a 2 CMP), môže mu súd uložiť pokutu do 1.000,- € (§ 382 ods. 1 CMP), rozhodnúť o zastavení výplaty rodičovského príspevku a prídavku na dieťa a príplatku k prídavku na dieťa (§ 383 ods. 1 CMP) alebo odňať maloletého tomu, u koho podľa rozhodnutia nemá byť a postarať sa o jeho odovzdanie tomu, komu bolo podľa rozhodnutia zverené, alebo tomu, komu rozhodnutie priznáva právo na styk s maloletým po obmedzený čas, alebo tomu, kto je oprávnený neoprávnené premiestneného alebo zadržaného maloletého prevziať (§ 386 ods. 1 CMP) a to všetko aj bez návrhu (§ 376 ods. 2 CMP).